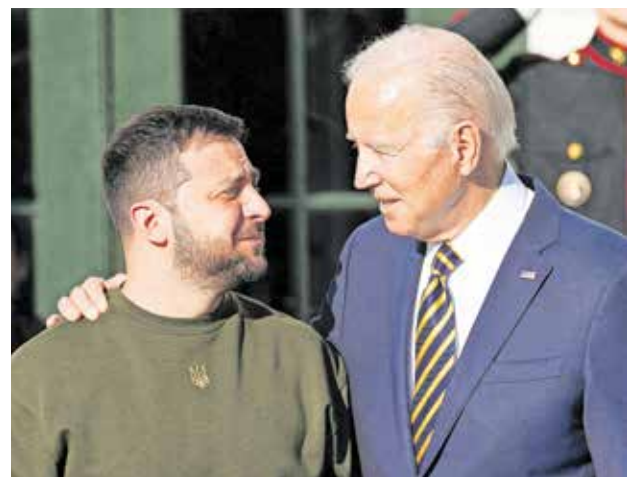

Demokratska Ukrajina znači smrt za Kremlj

Obzor u drugom nastavku donosi izvratke iz knjige Mihaila Šiškina 'Moja Rusija: mir ili rat?'

REUTERS/PIXSELL

REUTERS/PIXSELL

REUTERS/PIXSELL

Majdan je iznenadio građanskom hrabrošću i odvažnošću ljudi koji su izašli na ulicu "za vašu i našu slobodu. Uzajamna solidarnost bila je očita. U Rusiji su se kod mnogih ljudi pojavili osjećaji poštovanja i zavisti – Ukrajinci se mogu pobuniti i oduprijeti, ne može ih se tako lako slomiti

Privedila Nataša Vlašić Smrekar

Moja je majka Ukrajinka, a otac Rus. U Rusiji i Ukrajini ima na milijune takvih miješanih brakova. Ponekad pomislim: dobro je što su oboje umrli i što nisu doživjeli ovaj rat između Rusije i Ukrajine.

Mi smo bratski narodi. Kako odvojiti našu zajedničku sramotu i zajedničku brigu – našu strašnu prošlost? Uništenje ruskih seljaka i holodomor u Ukrajini? Među žrtvama su bili i Rusi i Ukrajinci – baš kao i među masovnim ubojicama. Imali smo zajedničke neprijatelje – sebe. Naša strašna prošlost drži obje nacije u smrtonosnom stisku i ne pušta nas u budućnost.

Zajednička povijest znači i zajedničku kulturu. Kako je odvojiti, rasjeci živo tijelo? Kako podijeliti Gogolja? Je li on klasik ruske ili ukrajinske književnosti? Gogolj pripada obama narodima, on je naš zajednički ponos.

Zločinačka je podlost huškati naše narode jedan na drugi. Posljednjih godina muči me osjećaj srama zbog moje zemlje. Sramim se sada nove Rusije kao što sam se kao mladić sramio SSSR-a. Vrhovni patriot u Kremlju takve osjećaje uopće ne poznaje, on ima samo prezir i za Ukrajince i za Ruse. I za cijeli svijet. To ujedinjuje sve diktatore u povijesti: oni žele

biti besmrtni, a ako to ne ide, onda svi moraju skončati s njima.

Majdan je iznenadio građanskom hrabrošću i odvažnošću ljudi koji su izašli na ulicu "za vašu i našu slobodu". Uzajamna solidarnost bila je očita. U Rusiji su se kod mnogih ljudi pojavili osjećaji poštovanja i zavisti – Ukrajinci se mogu pobuniti i oduprijeti, ne može ih se tako lako slomiti.

Na ruskoj televiziji tu su narodnu revoluciju klevetali: radilo se o zavjeri zapadnih obavještajnih službi. NATO nas je napao preko Ukrajine, moramo se braniti.

Putinovi televizijski voditelji su na početku učinili sve da branitelje Majdana u svojim vijestima prikažu kao maloruske likove iz vica: seljački lukavi, škrti, glupi, spremni prodati se vragu ili čak Zapadu – glavno da ima dovoljno slanina u kući.

U Rusiji je od davnina bilo rašireno određeno gledanje svisoka na Ukrajince i ukrajinski jezik. Cijenilo se njegovu životnu radost, smisao za humor i samoomalovažavanje. No on je uvijek ostao mladi u obitelji, stoga je morao slušati starijeg, učiti od njega, oponašati ga. Majdan je Rusima otkrio sasvim druge Ukrajince. Mladi brat je odjednom bio zreliji od starijeg. Ukrajinci su uspjeli protjerati svoju kriminalnu bandu, mi još nismo.

Ukrajinski predsjednik imao je strah od krvi, ruski predsjednik ga nema. Ruske specijalne postrojbe OMON ("Mobilne jedinice posebne namjene", policijska jedinica koja izravno potpada pod Ministarstvo unutarnjih poslova) s Krima, pucale su u gomilu. Očito su već tada slijedili naredbe iz Moskve, a ne iz Kijeva. Poslije je su izvršene u moskovske postrojbe OMON-a.

Majdan je pobijedio. Rusko televizijsko izveščivanje promijenilo je retoriku: sada su

Ukrajinci bili brutalni nacisti i obožavatelji SS-a. Bilo je krajnje vrijeme da se rusofono stanovništvo u Ukrajini spasi od genocida.

Prizor ljudi na Krimu, koji su sa suzama u očima mahali ruskom trobojnicom i vikali "Rusija! Rusija!", bio je žalostan. Kako to u povijesti često biva, bili su zloporabljeni i prevareni. Njihov put u Rusiju vodio je izravno u kriminalni policijski režim (u Rusiji se u tome ne vidi protuslovlje). Oduševljenje zbog "povijesnog oslobođenja" od ukrajinskih "fašista" nije dugo trajalo, nakon nekoliko godina nastupila je otrežnjujuća stvarnost. Nakon što je Rusija "oslobodila" Abhaziju od Gruzije, nekadašnja sjajna lječilišta na Crnome moru potpuno su opustjela. Isti takav scenarij očekuje i "oslobođeni" Krim. Vibrantno ljetovalište postaje siva mrlja, kamo nitko ni iz Rusije ni iz Ukrajine ne želi ići.

Anonimne postrojbe zauzele su Krim. Poslije, kada je aneksija provedena, Putin je javno priznao da su "zeleni čovječuljci" bili ruske specijalne postrojbe. Prije pobjede na Krimu, narod je bio više u Rusiji. "Krim je naš!" Ova pobjednička parola stvorila je razdor među ljudima u Rusiji. Provušla se kroz obitelji. Dugogodišnji prijatelji više se nisu mogli razumjeti. Ništa više nisu mogli objasniti jedni drugima, nisu se više mogli uvjeriti. Za neke je povratak Krima "u matičnu luku" bio najveća pobjeda i ponos nove Rusije, za druge pak nacionalna sramota.

Sada je predsjednik pred svojim narodom stajao u tradiciji careva kao "ujedinitelj ruske zemlje". Narod više nije šutio. Narod je bio potpuno oduševljen: car je bio pravi, pobjeda je bila naša. Nije se radilo samo o Krimu. Slavila se pobjeda nad Amerikom, nad Zapadom, nad cijelim svijetom. Zemlja je uživala u osjećaju da

smo opet ono što smo nekada bili.

Tadašnji američki ministar vanjskih poslova John Kerry izrazio je mišljenje mnogih ljudi na Zapadu: tako se ne može postupati u XXI. stoljeću. No zašto bi se Kremlj trebao brinuti o vremenu? Moskovski ulus je pobijedio vrijeme.

Slavni povratak Krima već je uvršten u školske udžbenike iz povijesti. Sljedeće poglavlje čeka da bude napisano: kako se sin razmetni Kijev na koljenima vratio u zagrljaj ruskog svijeta.

Sljedeća faza komadanja susjedne države trebala je biti operacija "Novorosija" ("Novorosija"), planirana u glavnom stožeru. Trebalo je Ukrajini oduzeti deset područja na istoku i jugu i formirati vazalni ulus Novorosija. Propaganda je za svoju strategiju razvila robnu marku atraktivnog imena, "Rusko proljeće". Posebnu operaciju tajnih službi trebalo je stanovništvu prodati kao novi domovinski rat protiv fašizma. Televizija je pripremila tešku artiljeriju. Nakon televizijskog spota u kojem je izbjeglica jecajući ispričala kako joj je ukrajinska vojska ubila majku i raspela njezina trogodišnjeg sina na središnjem trgu u Slovjangsku, tisuće su se javile kao dobrovoljci kako bi tamo branili Ruse od Ukrajinaca. Poslije se ispostavilo da se radi o režiranim lažnim vijestima. No rat je već bjescio.

U XXI. stoljeću država može započeti rat a da ga ne objavi. Ratni zločinci ruskog televizijskog programa poslali su mlade ljude u borbu i smrt. Ovi su se dobrovoljno naoružali. Vjerovali su da se bore protiv fašizma. Bili su ruski vitezovi dobra koji su se borili protiv zapadnog zla. U njihovu siromašnom životu na ruševinama carstva, odjednom se ukazala mogućnost uzvišenog djela, velikog cilja. Život milijuna Rusa odjednom je dobio novi smisao: gradi-mo ruski svijet, utjelovljujemo dobro u borbi

